

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Särkkä, Timo

Title: Kolonialismin moraalit

Year: 2023

Version: Published version

Copyright: © 2023 Ulkopoliittinen instituutti

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Särkkä, T. (2023, 60). Kolonialismin moraalit. *Ulkopolitiikka*, (4), 78.
<https://ulkopolitiikka.fi/lehti/4-2023/kolonialismin-moraali/>

■ 4/2023 KIRJA

Kolonialismin moraali

Teksti TIMO SÄRKKÄ

JULKAISTU: 7.12.2023

Kolonialismin moraalifilosofian puolustuspuheenvuoro – tällaisena näyttäytyy Oxfordin yliopiston teologian emeritusprofessorin **Nigel Biggarin** kirja *Colonialism – A Moral Reckoning* viime aikojen historiapoliittisen väittelyn valossa.

Englanninkielistä maailmaa ovat viime vuosina ravisuttaneet protestien ja mielenilmaisujen aallot, joissa brittiläisen imperiumin historia on taantunut perusteettomien tuomioiden, tutkimattomien väitteiden ja kestäättömien narratiivien sekamelskaksi.

Väittelyn keskiössä on ollut Rhodes Must Fall -liikkeen ympärille muodostunut opiskelijoiden ja tutkijoiden protesti institutionaalista rasismia vastaan. Se sai alkunsa vuonna 2015 vaatimuksesta poistaa imperiuminrakentajan ja rautatieimperialistin **Cecil Rhodesin** (1858–1902) patsas Kapkaupungin yliopiston UCT:n kampukselta.

Etelä-Afrikasta Britanniaan levinneen protestiliikkeen puheenvuoroissa Rhodesista on muodostunut eteläisen Afrikan vastine Hitlerille – rasistin perikuva, jonka mukaan nimettiin valkoista ylivaltaa viimeiseen saakka puolustanut Rhodesia.

**NIGEL
BIGGAR**

COLONIALISM

**A MORAL
RECKONING**

Biggar selventää kirjassaan, kuinka hänen kolonialismin moraalifilosofiaan keskittynyt tutkimusprojektinsa – ja siinä samalla hän itsekkin – joutui Rhodes Must Fall -liikkeen ryöpytyksen ja raivon uhriksi. Biggar oli erehtynyt väheksymään kiistaa Rhodesin patsaan soveliaisuudesta Oxfordin yliopiston Oriel Collegen julkisivuun. Tästä seuranneen negatiivisen julkisuuden seurauksena Biggarin tutkimusprojektin tuloksien julkaisu viivästyi ja kirjan alkuperäinen kustantaja hylkäsi hänen käsikirjoituksensa vedoten todennäköiseen mainehaittaan.

Biggar väittää, että hän ajautui patsaskiistan keskelle vahingossa ja väärinymmärryksen takia. Väitteen valossa Biggarin britti-imperiumin arvojen puolustuspuheenvuoro voitaisiin tulkita hajamielisen professorin lipsahdukseksi. Biggarin kirjasta muistuu mieleen Newcastleen yliopiston modernin historian emeritusprofessori **Bernard Porterin** kirja *The Absent-Minded Imperialists* (2006). Sen mukaan hajamieliset britti-imperialistit rakensivat lähes huomaamattaan imperiumin, jossa »aurinko ei koskaan laskenut» ja joka laajimmillaan kattoi yli neljänneksen maapallon pinta-alasta.

Historiapoliittikan sivullisia uhreja ovat olleet historiatiede ja -tutkimus. Olisi toivottavaa, että kolonialismin historian tutkimusta jakseltaisiin jatkossakin tehdä huolellisella alkuperäislähteisiin pohjautuvalla kiihkottomalla analyttisyydellä.

Kolonialismin historiaan liittyvien tabujen, traumojen ja myyttien avaaminen, purkaminen ja oikominen on Biggarin kirjan parasta antia, johon myös historiantutkijoiden soisi tarttuvan. Tutkittavaa riittäisi 1950-luvulle saakka suoranaisen palvonnan kohteena olleiden imperiuminrakentajien, kuten Cecil Rhodesin elämässä, ajattelussa ja jälkimaineessa.

Kirjoittaja on yliopistonlehtori Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitoksella.

Nigel Biggar: Colonialism. A Moral Reckoning. William Collins 2023, 480 s.

LISÄÄ JUTUN AIHEISTA

[Britannia](#), [Etelä-Afrikka](#), [Historia](#)

Jussi Niinistö: Varautuminen on viisautta

100 vuotta sitten: Saksan hullu vuosi

LISÄÄ NUMEROSTA [4/2023 SUKUPUOLI](#)

UP-lehti uudistuu vuonna 2024

8.12.2023

Siirtokuntien väestö kasvaa

7.12.2023

Nojatuolimatka Turkkiin on täynnä suuria tunteita

7.12.2023

Jussi Niinistö: Varautuminen on viisautta

7.12.2023

Ulkopolitiikka.fi

Seuraa meitä

Facebook

Instagram

Twitter

[Teema](#)

[Ajassa](#)

Kaikki aiheet

Juttutyypit

[Toimitus](#)

[Mediakortti](#)

[Briefly in English](#)

Tilaa UP

DIGI + PRINTTI

DIGITILAUS

Tilaaedut

UP-KLUBI

Uusin lehti

4/2023

LUE